

Vancouver-eiland heeft bereikt, bijna even zelden wordt aangetroffen als een zeeotter, terwijl er nog eenige zijn bewaard gebleven langs de Aziatische oevers van de Behring-Straat en de Zee van Ochotsk." Dezelfde schrijver maakte de opmerking, die waarschijnlijk zeer juist is, dat »als de wijze bescherming der Aduitsche zeehonden, die het gouvernement der Vereenigde Staten op zich heeft genomen, werd opgeheven, een levende »Callorhinus ursinus" of welke ook van zijn verwante soorten, binnen een halve eeuw een even zeldzaam verschijnsel zou worden als de »alk", een soort van watergans, of de monnik-zwaan.

Als men leest van de vreeselijke zeehondenslag, die jaarlijks plaats heeft met de vloot van schepen en het leger van mannen, die er bij betrokken zijn, is het moeilijk te begrijpen, dat het gebruik van zeehondenvel als stof voor dameskleeding eerst voor 25 jaar in zwang is gekomen. Veertig jaar geleden werd het vel zelfs als geheel waardevol beschouwd, en het was niet voor 1880, dat de lange Newmarket-mantels, die spoedig daarop zeer in de mode kwamen, voor het eerst verkocht werden. De vraag er naar neemt nog steeds toe, maar de aanvoer van zeehonden helaas niet.

Wat zal er van de fauna der wereld worden als de menschen, gedurende een volgende halve eeuw, hun slag hebben geslagen? De dodo en de groote alk zijn sinds lang niets meer dan herinneringen uit het verleden. De leeuw, giraffe en olifant schijnen gedoemd te zijn spoedig uit te sterven

en de walvischvangst loopt ten einde door gebrek aan walvisschen. De talrijke bison-kudden, die dertig jaar geleden zwierven in de vlakten van Noord-Amerika, bestaan nu slechts nog uit eenige twintigtallen. Reigers, ijsvogels, kolibries en paradijsvogels bezwijken meer en meer onder de niet voldane aanvragen van de modemaakster en hare clientèle, waarvoor zij steeds nieuwen voorraad moet opdoen. Vogels van minder rijk gevederte, als leeuwriken, lijsters, vinken en spreeuwen, worden letterlijk bij miljoenen geschoten, opdat zij, bont gekleurd en verguld, de plaats van hun spoedig uitgeroeide makkers kunnen innemen. In ons eigen land zijn de arenden verdwenen en de valken, terwijl de raven en de uilen bezig zijn te verdwijnen; en zelfs onze vroolijke kapellen sterven de een na den ander uit. Zijn wij voorbeschikt om de wereld de helft der levende schepping te ontnemen? Zal de toekomstige eeuw het einde bijwonen van elken vogel en ieder beest en insect, dat niet getemd en geleerd kan worden om op nuttige wijze dienst te doen? De jammerklacht van den kunstenaar is sinds lang gehoord nu landschap na landschap van landelijke schoonheid is beroofd geworden door de vooruitgaande beschaving. En nu wordt de jammerklacht van den naturalist gehoord. Zullen biologen eindigen met uit te sterven bij gebrek aan levensstudie? Gaan de zeehonden slechts den weg op, die spoedig moet ingeslagen worden door alle schepselen der aarde?

EEN LES VOOR MEVROUW EIKENHOF.

Met boa en mof terdege tegen de scherpe Decemberlucht gewapend, ging de jonge eigenaresse der buitenplaats »den Eikenhof" het bosch door en den straatweg over, waarlangs men in de naburige stad kwam. Haar stap was vast en beslist. Zóó zet iemand zijn voet neer, die recht goed weet wat hij

wil, en de jonge mevrouw Eikenhof verkeerde dan ook feitelijk nooit in twijfel omtrent hetgeen haar te doen stond.

Ditmaal zette zij den voet nog wat vaster dan anders op den hardbevoren grond, en hare lippen, die soms zoo minzaam babbelen en ook wel eens vriendelijk glimlachen kon-

den, waren nu stevig op elkaar gedrukt. Ook hare lichtbruine oogen vertoonden ditmaal geen spoor van den warmen zonneshijn, die anders haren man zooveel genoegen deed en waarbij hij zoo dikwijls de zorgen en verdrietelijkheden van zijn dagelijksch leven vergeten kon. Goed dat hij op reis was: hij zou heden geen genoegen in zijn vrouwtje gehad hebben, — 't was of er een onweerswolk op haar mocie, jonge gezicht lag. — Zou zij er dan in 't geheel niets van bespeuren, hoe heerlijk het buiten was: hoe zelfs December zijn best deed om een vriendelijk gezicht te zetten? Werd haar hart er niet ruim, warm en vroolijk onder? —

Zij zou anders wel reden gehad hebben om zich in haar leven te verlustigen, ook al had het buiten geregend en gestormd. Want zij was jong en gezond, zij was de welgestelde eigenaresse van den mooien »Eikenhof» en de gelukkige vrouw van een man, op wien zij met volle recht trotsch mocht zijn. Maar inplaats daarvan zette zij een wrevelig en somber gezicht. — Doch hoe kon het ook anders! Wie zoo, gelijk zij, den ganschen dag in keuken en kelder eigenlijk niets dan louter wolken en nevelen gezien had, en door hagel- en onweersbuien nu eens uit dezen, dan weer uit genen hoek van het huis overvallen was geworden, — hoe kon bij zoo iemand dadelijk weer de zon schijnen? Integendeel — de ergernis begint eerst recht door te breken, wanneer alles voorbij is en men rustig over allerlei dingen nadenkt! Wie kent zulke toestanden niet!

Men kan zich voorstellen, hoe ongelukkig de dag moest uitvallen, wanneer reeds in den vroegen morgen de wekker met onbegrijpelijke nalatigheid zijn plicht verzuimd heeft! Geen geluid liet hij hooren, toen de minuut gekomen was, waarop hij sedert jaar en dag door zijn oorverdoovend geratel huis en hof gewekt had. Natuurlijk bleef alles in de rustigste rust doorslapen, terwijl de jonge dag onophoudelijk voorwaarts ging en zich ook niet weder liet inhalen, hoe snel de voeten van jong en oud ook aan 't loopen gingen.

Ach, hadden zij zich nu maar »langzaam

gehaast!» Doch wie had er tijd gehad om zich die wijsheid te herinneren! Zoo kwam het dan, dat het overal splinterde en kraakte, dat er scherven en scheuren ontstonden, en dat de jonge mevrouw eindelijk en ten laatste haar geduld verloor en zoo vurig en bijtend werd als een peperkorreltje.

Iemand moet er dan ook maar gelaten onder blijven, wanneer het dienstmeisje al dadelijk bij het begin van den ongeluksdag, in de overmaat van haren ijver, met het volbeladen, reeds lang en ongeduldig verwachte koffieblad struikelt en plotseling voor de voeten der ontbijttafel nederligt, midden tusschen de scherven, en badende in een zee van koffie! Wanneer 's middags de keukenmeid u met een soep verrast, die tweemaal gezouten is, terwijl de balletjes in dit edele kooksel totaal ontbreken! En wanneer dan onverwachts de schoorsteenveger binnentreedt, juist als men kant en klaar staat om de fijne wasch te stijven en te strijken — o, er zijn heel wat huisvrouwen, die daarbij niet zachtmoedig zouden gebleven zijn! En dan vooral de mevrouw van »den Eikenhof» niet, die er altijd zoo scherp op toezag, dat alles precies in de puntjes en kaarsrecht was, en die alle lompeheid en onhandigheid nu eenmaal onmogelijk kon uitstaan! — Aan dat alles dacht de jonge vrouw, terwijl zij daar zoo voortliep alsof zij een vonnis ging voltrekken.

Och, het leven was toch een rechte plaag! Het groote huishouden, de last met de meiden, en dan de honderderlei dingen, die zij in haar hoofd bijeen moest houden: — overal moest zij met hand en oog aanwezig zijn, zou alles goed en ordelijk gaan! Wanneer kwam zij eigenlijk eens tot rust? Een eeuwigdurend haasten en jachten, en toch nooit gereed, en elken dag denzelfden draaimolen, denzelfden wedloop! Hoe langer hoe zeldzamer kwam er een uurtje van genoegelijk samen-zijn met haren man. Zij leed er geducht onder, — en dan zeide haar man nog, dat zij meer hield van het huishouden dan van hem zelf, en zij meer naar onrust dan naar rust streefde. Het was maar gekheid, — maar goed, het ergerde haar toch!

Zoo pruttelde de mevrouw van »den Ei

kenhof", en hoe langer hoe vaster drukte zij hare lippen op elkaar, en een rimpel van wrok deed de eerste poging om zich voor goed in haar gladde voorhoofd te nestelen.

Eer zij er op verdacht was, stond zij voor het huis van haren vleeschleverancier, op wien zij met alle recht verfoerd was. Had hij niet onlangs weder het verkeerde vleesch gebracht, en vandaag zelfs het bestelde gehakt een vol uur te laat bezorgd? Het was hoog tijd, dat hij voor die wanordelijkheden eens »een geducht standje" kreeg!

De stemming der rijke mevrouw Eikenhof was voor de uitvoering van dit voornemen bijzonder gunstig; en hoe grondig zij zich van haren plicht gekweten had, bewezen hare roode wangen en hare lippen, die nog beefden van verontwaardiging, toen zij weder den winkel uitkwam.

Met kleine, nijldige stappen sloeg zij den terugweg in. Wat zou er inmiddels weder op den »Eikenhof" gebeurd zijn? Enfin! wat het ook wezen mocht — met onverbiddelijke strengheid zou zij thans tegen allen optreden. Zeker zou het dienstmeisje het fijne goed weder te blauw doorgehaald hebben, — en of Bartje de ramen in de slaapkamer wel bijtijds gesloten zou hebben?.....

Juist had zij de laatste huizen van het stadje den rug toegekeerd, toen zich haastige voetstappen achter haar lieten hooren.

»Ik hoop niet dat het iemand is, dien ik ken, met wien ik zou moeten praten! — dat zou mij al héél slecht van pas komen!" Voorzichtig wendde zij het hoofd om.

»Och!... die weduwe Weinberg! Natuurlijk: die zal mij inhalen, als een hondje naast mij blijven loopen, en eens recht lucht geven aan al hare jammerklachten!" zuchtte de jonge vrouw, terwijl de wrevel haar voorhoofd in sombere plooiën trok. »Dat mankeerde er nog maar aan!"

Mevrouw Eikenhof was anders niet hardvochtig, — integendeel: zij had een warm hart, en met armen en lijdenden steeds diep medelijden, — maar nú, in deze stemming, — neen!

»Goeden avond, mevrouw Eikenhof!" riep de achteraan komende. — »Neem het mij asjeblijft niet kwalijk, dat ik u aanspreek,

maar wij moeten denzelfden weg uit, en dan zijt gij ook niet zoo alleen, en daarbij zal het al gauw gaan schemeren!" ging het ietwat kortademige vrouwtje voort.

Mevrouw Eikenhof beantwoordde den groet alles behalve vriendelijk, en liep niets langzamer, waardoor zij de blijkbaar zwakke vrouw toch gelegenheid zou hebben gegeven om weer wat op adem te komen.

»Ik heb u reeds zoo lang willen aanspreken," vervolgde de weduwe, »maar ik durfde het niet goed doen. — Ik heb er u nog altijd niet van harte voor bedankt," — en er trilde een toon van diepe ontroering in hare stem — »dat gij mijn zieken man in zijne laatste levensdagen zooveel goeds be- wezen hebt. Hij heeft mij zoo dikwijls gezegd: Vergeet vooral niet, haar later te vertellen, hoeveel genoeg het mij gedaan heeft, en dat ik er haar in den hemel nog voor danken zal, hoe zij na al het gezondene ook zelve eens gekomen is en mij zoo vriendelijk de hand gereikt heeft, — zij is mij als een engel aan mijn ziekbed verschenen met hare liefderijke woorden! Dat heeft mijn man gezegd," eindigde de vrouw, die met moeite hare tranen verkropte, terwijl de vriendelijkste dankbaarheid haar uit de oogen straalde.

De mevrouw van »den Eikenhof" voelde haar hart sneller kloppen. Gaarne zou zij de vrouw op hare ernstig gemeende dankbetuigingen iets geantwoord hebben, maar het is zonderling, hoe gaarne de lippen nog tegenstand bieden, al is het hart ook reeds vredelievender gezind.

»Het heeft mij erg gehinderd," ging de weduwe voort. »dat ik al dien tijd mijn boodschap nog niet heb kunnen overbrengen, maar de weg naar uw huis is voor mij wat moeilijk, wegens mijn zwakke borst, — het is dan altijd dadelijk of ik geen adem meer kan krijgen! — Maar ik val u toch niet lastig, wanneer ik zoo met u medeloop? Het is," voegde zij er aarzelend bij, »omdat mijn man zoo geweldig met u ingenomen was, dat ik den moed heb met u te spreken. Maar iedereen weet dan ook wel, hoe goed en weekhartig gij zijt, en dat er nooit een hard woord over uwe lippen komt!"

Vol eerbied zag de spreekster tot de jonge mevrouw op. Maar deze was juist in de weer om haar voile over haar gezicht te trekken, want zij voelde dat zij bij die afspraak een kleur als vuur gekregen had. Wat kan zulk een lof iemand toch soms ongelegen komen!

»Gij zult zeker heel wat te tobben hebben met al die kinderen,» begon de rijke dame nu, vast besloten om thans het ijs te breken; »met de verdienste is het zeker bitter slecht gesteld, hè?»

»Och ja, het is niet gemakkelijk, ze allen groot te brengen, en ik weet zelf niet, hoe het nog altijd zoo goed gaat. Maar er is geen avond, waarop ik niet vol blijdschap God moet danken, dat Hij ons alles gegeven heeft, wat wij nodig hadden,» roemde de vrouw met een verheugd gezicht. »Veel verdien ik niet, — ik kan het naaien op de machine niet heel lang uithouden, maar het is toch voldoende. Gelukkig zijn ze geen van allen groote eters, en de prachtige aardappelen, die wij van 't najaar geoogst hebben, zijn even goed als brood.»

»Maar de kleeren?» vroeg mevrouw Eikenhof, »die moeten er toch óók zijn, — hoe legt ge dat aan?»

»Mijne kinderen houden allen hun goed erg netjes, en wanneer ik het met de naald trouw bijeen houd, gaat het wel. Alleen het oudste meisje krijgt nu en dan een nieuw stuk, en de anderen dragen wat haar te klein is geworden, en zoo gaat het ook met de jongens, — neen, ik kan niet klagen.» — Wat zeide zij dat alles eenvoudig en bedaard! De mevrouw van den Eikenhof sloeg haar voile weder op, om beter het gezicht te hebben op deze zonderlinge vrouw, die, zwaar gebogen door haar leed als weduwe, met armoede en gebrek had te worstelen, en toch geen klacht deed hooren, — enkel reden tot blijdschap en lof vond.

»Ja, het was wel een bitter treurige slag,» begon de dame nu zelve op een klagenden toon, »dat gij zoo opeens met al die kinderen moest achterblijven, en daarbij het kleinste pas eenige maanden oud! Als gij dat niet hadt, zoudt gij heel wat beter kunnen rondkomen!»

»O, mevrouw!» viel de weduwe haar nu plotseling in de rede, »dat moet ge vooral niet zeggen! Dat is het juist, waarvoor ik den Heere God alle dagen nog in 't bijzonder dank, — och! wanneer ik het zonder dat kind moest doen!» Onwillekeurig vouwde de vrouw hare handen samen, als tot een smeekgebed.

»Toen mijn man boven aard stond,» ging zij nu met zachte stem voort, »en ik hem zoo rustig en vreedzaam in de zwarte kist zag liggen, dacht ik wel eens: Ach! kon ik maar tegelijk met hem de eeuwige rust ingaan! Over mijne kinderen zou zich wel iemand ontfermd hebben, en misschien zouden zij nog gemakkelijker door de wereld komen dan nu, terwijl zij nog een moeder hadden. Maar wanneer dan het kleintje op mijn arm zijne oogjes opsloeg — precies alsof het mijne gedachten geraden had — en mij aankeek alsof het mij zoo hartelijk iets wilde vragen, en met zijne kleine handjes over mijn gezicht streek, toen heb ik telkens niet anders kunnen doen dan ijlings bidden: Neen, trouwe God, maak het zooals gij het wilt! — maar laat dit arme wurmpje toch niet zonder moeder in de wereld! Dat kind heeft gemaakt, dat het leven mij niet al te bitter werd, — o, het is zoo'n lief kind, zoo'n troost onder alle verdriet!»

De jonge mevrouw van den Eikenhof voelde, dat haar hart warm begon te worden. Zij zou die vrouw zoo gaarne het een of andere genoeg hebben gedaan, maar zij wist niet, hoe zij het moest aanleggen. Van welken kant zij het ook beproefde, overal stuitte zij op tevredenheid en dank, — alle wenschen schenen vervuld.

»Maar hoe moet het nu van den winter gaan? Als gij dáaraan denkt, zult gij toch zeker wel erg angstig en bezorgd worden, want dan kost het leven nog eens zooveel, — al was het maar alleen door de brandstof!» sprak mevrouw Eikenhof, met bijzonder veel nadruk, terwijl zij in stilte besloot, bij haren man om een voer brandhout voor de arme vrouw te vragen.

Maar met een glans van blijdschap keek de weduwe Weinberg haar aan. »Hout hebben wij zooveel als wij willen! De jongens,

en ook mijn oudste meisje, hebben wel een paar voer uit het bosch naar huis gesleept. Elken Woensdag- en Zaterdagmiddag, als de politie er aan iedereen vergunning toe geeft, zijn zij naar buiten gegaan en altijd volbeladen thuisgekomen. Neen, de winter mag gerust komen! — een lekker warm vuurtje kunnen wij stoken!”

De jonge mevrouw schudde het hoofd, — bijna ergerde het haar, dat er ook van deze weldaad niets komen kon.

Gedurende het gesprek was de tredder beide vrouwen ongemerkt langzamer geworden. De rijke dame had nu volstrekt geen haast meer om thuis te komen; en toen het kleine huisje, dat de weduwe Weinberg met hare vijf kinderen in huur had, bijna bereikt was, bleef zij zelf staan. Eene hartelijke deelneming met het lot dezer zonderlinge vrouw vervulde haar gemoed, omdat de arme ziel zooveel rust en vrede ten toon spreidde, te midden van den harden strijd om het dagelijksch brood.

De mevrouw van den Eikenhof kon er niets tegen doen: vol bewondering zag zij de vrouw aan, en zij had altijd nog meer willen vragen en uitvorschen.

»Kan ik u dan volstrekt niet met het een of ander helpen? Ik zou toch zoo gaarne willen, dat gij het niet zoo moeilijk hadt! Gij zijt niet van de sterksten, — hoe zou het moeten gaan, wanneer gij eens ziek werdt?»

»Ja” — en nu liet er zich voor 't eerst een zucht hooren, en het antwoord had niet meer den vast vertrouwendenden toon van het vroeger gesprokene, — »hoe het dan gaan moet, dat weet ik óók niet, maar ik moet mij ook dáárin op God verlaten, en dat doe ik dan ook! — Het zou een zware slag zijn,” voegde zij er zachter bij, »en ik zou mij niet weten te redden. Maar de Heer heeft mij tot hier-toe geholpen, — Hij zal ook dan zijne hand niet van mij aftrekken.”

»Familie hebt gij niet?» vroeg de dame.

»Ik zelf niet. Mijn vader en moeder zijn reeds lang dood, — broers of zusters heb ik nooit gehad. Mijn man had nog een oom, maar die woont in den anderen hoek van het land, — die kan ons niet helpen, hij

heeft zelf een groot huisgezin en is niet vermogend. En een andere oom van mijnen man is nog verder weggegaan: die woont in Amerika. Hij had nooit iets van zich laten hooren: hij woont daar zeker al twintig jaar, zonder ooit een brief naar hier te hebben gezonden. Maar laatst heeft hij — 't zal nu drie of vier weken geleden zijn — aan mijn man geschreven, — hij wist natuurlijk niet, dat hij dood was — en hem in dien brief gevraagd of hij hem eens wat van al de familieleden wilde schrijven, en ook het een en ander van zijn oude woonplaats vertellen. Op dien brief heb ik geantwoord en hem van dat alles bericht gegeven, ook van mij en mijne kinderen.”

»Wat doet hij daar voor den kost? Staat hij er goed bij?» vroeg mevrouw ongeduldig, terwijl zij haastig een paar stapjes voortliep.

»Daarvan schrijft hij niets; maar er staat iets gedrukt bij, dat ik niet lezen kan, — het schijnt Engelsch te zijn. Misschien — wanneer gij — gij hebt zeker op deffige scholen gegaan en talen geleerd —”

»Ja, gij moet mij dien brief maar eens laten zien. Hier zijn we al aan uw huis, en het zal 't beste zijn, dat ik maar dadelijk even mee naar binnenga,” sprak de dame. En zij herhaalde het nog eens, toen de weduwe in hare bescheidenheid daar iets tegen wilde inbrengen. Het ging zoo veel gemakkelijker, en — haast had zij toch niet.

Bij het binnentreden der bezoekster stoven de kinderen verschrikt uit elkander, om vreesachtig en verlegen in den versten hoek van het kleine, reeds halfdonkere kamertje weder bijeen te komen, totdat zij eindelijk bemerkten, dat het de mevrouw van den Eikenhof was.

Een oogenblik heerschte er een eerbiedige stilte. Maar toen kraaide er plotseling een helder stemmetje uit den hoek, en twee kleine armen strekten zich over de dicht opeengedrongen hoofden der broers en zusters krachtig naar moeder uit.

»Mamamama!... mamamama!”

En de oudste zuster moest naar voren met het kleine, spartelende wezentje, welks blauwe oogen de moeder vol innige blijdschap tegemoet straalden.

Als een lachende zon was die kleine in het mufte, rookerige kamertje. En toen hij zich nu in de armen zijner moeder voelde, en zijn hoofdje op haren schouder legde, had hij alles wat hij hebben moest om gelukkig en tevreden te zijn.

Thans begreep de mevrouw van den Eikenhof, hoe juist deze kleine de arme vrouw het leven aangenaam had kunnen maken en verzoeten, te midden van het bitterste verdriet. »Neen, neen, uwe moeder mag en zal niet sterven, klein ding!» dacht zij, en liefkoozend streelde zij de kleine blozende wangetjes; »en ik — ik zal er aan medehelpen, dat zij weder gezond en sterk wordt!» Het was of er een stroom van warmte over haar heen ging, die alle stugheid en hardvochtigheid en allen toorn wegnam.

Terwijl de weduwe bezig was, naar den brief te zoeken, keek mevrouw Eikenhof het kamertje eens rond. Alles getuigde van de bitterste armoede, — al de goede meubelstukken uit vroegere, betere dagen hadden verkocht moeten worden: de langdurige ziekte van den man had alles verslonden. Maar een fijn gevoel voor orde en zindelijkheid was zoowel in deze armoedige omgeving als in de kleeding der kinderen niet te miskennen. Doch hoe dun en versleten waren die kleederen, en hoe schraal en kleurloos waren de wangen! Ach neen! *die* kinderen behoorden zeker niet tot de groote eters."

Het was voor het eerst, dat de rijke mevrouw van den Eikenhof een blik op zulk eene armoede sloeg, die, hoe bitter zij ook was, toch niet bedelde, niet eens klaagde, ja, zelfs nog oorzaak vond om te danken en te roemen. Onbegrijpelijk was haar deze vrouw, in haar stille buigen onder het kruis! Waar was de bron, waaruit zij kracht en vrede putte? Zij, de jonge mevrouw van den Eikenhof, wist het niet.

Medelijden en tegelijkertijd een aandrang om aan die vrouw een weldaad te bewijzen, ontwaakten in haar binnenste. Hier moest, hier wilde zij hulp brengen; en daarbij dacht zij aan nieuwe kleederen, brood, vleesch en spek, en andere goede dingen. Maar tegelijkertijd gevoelde zij ook, hoe ontoereikend deze hulp zou zijn; want zou

de weduwe Weinberg weer gezond worden en hare kinderen in het leven behouden blijven, dan moest haar toestand door en door veranderd worden. De jonge mevrouw van den Eikenhof zag de zaak zeer duidelijk in: zij was verstandig en practisch, en zoo eindigde de korte overlegging toch met een zucht.

Terwijl zij zich met deze gedachten bezighield, was haar blik op een zonderling voorwerp blijven rusten, dat het éénige sieraad der overigens kale wanden uitmaakte. Het zag er uit als een schilderij: op een witten grond, met kunstvolle letters geschreven, en in een fraai gesneden lijstje gezet.

»Och ja, dat is nog van mijn man afkomstig!» sprak de juist weder binnentredende vrouw bij wijze van toelichting, toen zij den verwonderden blik der dame bemerkte. »Hij was eigenlijk steenhouwer van zijn ambacht, maar hij had verstand van allerlei fijn werk, — en in zijne laatste ziekte heeft hij deze spreuk in een lijst als een Kerstgeschenk voor mij gemaakt."

De dame kwam er wat dichter bij. Het was zeer netjes gedaan, alles bleek met smaak en zorgvuldigheid uitgevoerd.

»Maar die woorden: »Een hand vol zand» — wat beteekenen die?» vroeg zij; zij meende ze in den een of anderen samenhang reeds gehoord te hebben.

»Och ja," begon vrouw Weinberg aarzelend en verlegen, »vroeger, toen mijn man nog leefde — —" Zij bleef steken, en hare lippen beefden. — »Ach, mevrouw Eikenhof! 't is het liefste, dat ik heb!" snikte zij, en hare hand gleed met de innigste teederheid over de letters. Zij wilde nog meer zeggen, maar de mevrouw van den Eikenhof stak de hand uit naar den brief, alsof zij liever over iets anders wilde spreken. »Zoo, hebt gij hem al gevonden? Nu, wij zullen het maar dadelijk eens nazien!"

Het briefje zelf was kort en zeide niet veel, — maar van grooter beteekenis waren de Engelsche woorden aan het hoofd van het vel postpapier. De dame kreeg een kleur van blijdschap, evenals een kind dat plotseling en onverwacht een groot geschenk ontvangt; maar zij keerde zich haastig om:

niemand mocht zien dat hier een verrassing in 't spel was.

»t Zal het beste zijn, vrouw Weinberg,» zeide zij bedaard, »dat ik dien brief mede naar huis neem; ik zal dan eens duidelijk voor u overschrijven, wat die Engelsche woorden beteekenen, en bij gelegenheid stuur ik hem u wel terug. De man is een logementhouder,» liet zij er op volgen; »nu, die lui staan er gewoonlijk niet slecht bij. — Maar nu moet ik gauw naar huis!»

Het aangeboden geleide wees zij van de hand. »Het is nog maar een paar honderd stappen, en zoodra ik bij het gindsche boschje ben, zie ik reeds in de verte het licht van mijn huis!» Zij knikte vriendelijk, en ging ijlings de kamer uit.

't Was of zij meer voortvlog dan voortliep! Hare voeten raakten nauwelijks den grond, — en welk een glans schitterde er in hare oogen! Ja, de rijke mevrouw van den Eikenhof wist weer eens zéér goed wat zij wilde; maar een strafpredikatie was het niet, waartoe zij zich gereed maakte. —

»Daar komt zij aan!» klonk het fluisterend aan alle kanten, toen de schel het binnentreden van de vrouw des huizes verkondigde. Steviger grepen de handen van het dienstmeisje het strijkijzer, en zij boog zich diep over haar werk neder; en de kleine Mina, de helpster der keukenmeid, draaide de aardappelen, die zij schilde, nog ééns zoo vlug tusschen hare vingers rond, terwijl de keukenmeid zelve zich met verdubbelde scherpzinnigheid aan de ongezouten balletjes wijdde, om daarvan een lekker schoteltje voor het avondeten gereed te maken, dat alle herinneringen aan de ondergane schande zou uitwischen. Iedereen keek schuw in het rond, of er ook iets onbehoorlijks zichtbaar was, want wanneer mevrouw uit was geweest en thuiskwam, ging zij altijd het eerst naar de keuken, den kelder, enz., en dan bleef er niets voor haren onderzoekenden blik verborgen. Zoo stond zij ook nu reeds op den drempel; maar het eerbiedig »goedenavond!» harer dienstmeisjes werd zóó vriendelijk door haar beantwoord, dat deze dadelijk begrepen, dat alles nu vergeven en vergeten was, en elk in het bijzonder wierp haar

een blik van bescheiden vreugde toe. Zelfs de huiswekker gevoelde behoefte om zijne fout weder goed te maken. Precies twaalf uur te laat liet hij plotseling zijne stem hooren, en kwinkeleerde hij zijn wekkerdeuntje met een vroolijkheid, alsof er een buitengewoon genoegelijke dag zou beginnen. Een algemeen en ongedwongen gelach, waarmede de vrouw des huizes van harte instemde, zuiverde de lucht volkomen van alle onweerswolken.

Een paar minuten later zat mevrouw Eikenhof met koortsachtig gloeiende wangen aan hare mahoniehouten schrijftafel. De pen vloog over het papier, en toch kon zij onmogelijk de gedachten bijhouden, die zich in het hoofd der jonge vrouw opstapelden. Maar neen! 't was niet het hoofd, 't was het warme hart, dat de pen voerde. De arme weduwe Weinberg moest geholpen worden, en de oude Amerikaansche oom zou zich niet vruchteloos ter rechter tijd hebben aangemeld! Hij kon helpen: hij was een rijk man. Daar op het papier stond het duidelijk, — hij was de eigenaar van een reusachtig hotel in een groote stad van den Staat Wisconsin; het was met al de weelde en al de geriefelikheden van den hedendaagschen tijd ingericht. Hij kon tweehonderd gasten herbergen, — mocht die man zijne nicht met het troepje hulpeloze kinderen in de ellende laten omkomen?

Mevrouw Eikenhof had in haar jonge leven reeds menigmaal met het hoofd door den muur gewild, en dan had dat hoofd telkens naderhand bitter veel pijn geleden, — maar hier was 't het hart, dat vol erbarming als met zachte vingeren de teederste snaren des gemoeds aanroerde. Zouden die snaren geen klank meer hebben in het hart van den ouden Amerikaan? — Wat had hem op zijn ouden dag dan aangespoord, aan zijn vaderland en zijne vroegere woonplaats te denken, en zich oude banden te herinneren, wanneer er niet nog een gevoelige plek in zijn hart bestond? Met volkomen vertrouwen rekende zij op een gelukkigen uitslag, — en zóó zielsverheugd was zij, dat zij wel huidkeels had willen juichen en jubelen.

Doch daar vliegt er plotseling voorbij al

de blijdschap een gedachte, als een wolk over de zon, en — zij slaat hare handen voor het gezicht, als een kind dat zich schaamt. Is zij het wel waard, dat de Heer haar dezen dag jubelend doet eindigen in louter blijdschap?.... Heeft zij niet veel-
eer straf verdiend?....

Als haar man thuis was geweest, zou mevrouw Eikenhof hem alles, al dè schaduw- en al het licht van dezen dag, oprecht beleden hebben; doch daar het nog verscheidene dagen duren zou eer hij thuiskwam, scheen het haar verstandiger toe, eerst den uitslag harer onderneming af te wachten. Maar wachten was óók iets, dat met den rusteloozen en ongeduldigen geest der jonge vrouw al zeer slecht overeenkwam. Een geheele maand moest er verlopen, eer zij tijding hebben kon. Maar wie wist, of de oude man daarginds zich wel zoo bijzonder zou haasten? Misschien kwam de zaak hem onbelangrijk genoeg voor, om haar maanden lang te laten rusten. Nu, hij moest weten wat hij deed! Maar intusschen zou het arme gezin geen gebrek hebben aan de onmisbaarste levensbehoefden. Spoedig zou het ook Kerstmis zijn, wanneer ieder er een bijzonder recht op heeft, anderen genoeg te doen, en wanneer ook de beschroomdste arme mag aannemen, wat hem met liefde en kiesheid wordt aangeboden.

Maar tegelijk met het heugelijke feest kwam er een booze gast, en dat was de winter, die met een grimmig gezicht, alsof hij vertoornd was over den verzuimden tijd, zijn intocht hield. Een scherpen Oostenwind en kolossale sneeuwmassa's bracht hij met zich mede, en al het verkeer was bemoeilijkt, of wel geheel verhinderd. Ook de buitenplaats Eikenhof lag als begraven in de diepe sneeuw. Maar eindelijk scheen het gestrenghe heerschappij toch genoeg te hebben van het »wreede spel," — de windwijzers draaiden naar den anderen kant, — de wolken stoven uiteen. Nu kon er ook eindelijk — het geduld van mevrouw Eikenhof was reeds lang uitgeput — een bode naar het postkantoor worden gezonden, want thans zou er reeds een antwoord kunnen zijn. Hij had wel zeer veel tijd voor zijn boodschap noo-

dig, maar hij bracht het er toch goed af; en wat het beste was: in het groote pak met couranten en brieven, dat hij onder zijn arm had, bevond zich ook werkelijk de verwachte Amerikaansche brief. Mevrouw Eikenhof zonderde zich ijlings met dien brief in haar eigen kamertje af, want zij moest hem eerst alleen lezen. Men kon toch nooit weten, of de Amerikaan haar niet eenvoudig zou schrijven: »Beste mevrouw, ik bid u, wat gaan u mijne zaken aan? — bemoei u asjeblijft niet met mij!"

Doch toen zij daarna den brief openmaakte en er een bankbiljet van honderd dollars uit viel, straalde haar gelaat van blijdschap; zij sprong op en spoedde zich naar haren man. Nu mocht hij de geheimzinnige geschiedenis vernemen, al was het dan ook verloopig alleen maar het laatste hoofdstuk, dat zoo verrukkelijk mooi en zoo verblijdend was, — want wat de man schreef, was veel meer dan zij gehoopt had. Zijn stijl was niet te best; maar des te beter was de taal van 't hart, die uit den brief sprak:

»Ik ben een oud man, heb veel geld, maar ben toch arm en geheel zonder blijdschap, omdat ik niemand om mij heen heb, die van mij houdt. Wil mijne nicht met hare kinderen bij mij komen, dan zal zij het goed hebben; en alles wat het mijne is, komt later in handen der kinderen, wanneer zij braaf zijn. Wil zij echter hare woonplaats liever niet verlaten, omdat haar dat te veel verdriet zou doen, dan zal ik toch voor haar zorgen, zoodat zij geen hard leven meer hebben zal, wat mij leed zou doen, omdat zij de vrouw van mijn braven neef is. En ook wanneer ik dood ben, zal het haar aan niets ontbreken, daar kan zij zeker van zijn, — maar dan blijf ik hier eenzaam." »

Nu was er geen houden meer aan: zij moest er op uit naar de vrouw, heden nog, dadelijk! Sedert weken had zij niets van haar gehoord, — wie kon weten, of zij niet juist in een toestand van bijzonderen nood of ziekte verkeerde?

Al de tegenwerpingen van haren man wist zij zegevierend te wederleggen; er zat niet anders voor hem op: hij moest de slede laten inspannen. En daar hij zijne vrouw

niet aan vreemde handen durfde toevertrouwen, moest hij zelf voor koetsier spelen.

Het was midden op den dag, toen de slede van den Eikenhof voor het kleine huisje stilstond. Mevrouw Eikenhof ontstelde, toen zij het gordijn voor het venster neergelaten zag. Dus was zij werkelijk ziek? Zij vond haar vermoeden bevestigd, toen de dokter haar bij de deur tegemoet kwam. »Zeg het mij onbewimpeld, — is zij erg ziek?» vroeg zij haastig.

»Gisteren was het de crisis, — de eigenlijke ziekte, longontsteking, is zij te boven, — maar,» hij haalde de schouders op, »de zwakte, en daarbij de hopeloosheid voor de toekomst, — hoe zal zij weder op hare krachten komen? En dan die troep kinderen!»

»Maar gij hebt toch hoop, dat zij in 't leven blijft?»

»Voor het oogenblik ja, — maar op den duur? ... Dan zou er een wonder moeten gebeuren!» Hij ging heen, en de jonge vrouw trad haastig het huis binnen.

»Dat treft mooi, dokter!» riep nu de heer Eikenhof groetend uit de slede; »stap maar in, dan zal ik u gauw naar de stad rijden, daar ik hier anders toch nutteloos moet wachten. En onder weg vertel ik u dan een prachtige geschiedenis, die door mijne vrouw op touw gezet is.»

Terwijl de beide heeren op den terugweg naar de stad waren, zat mevrouw Eikenhof aan het bed der doodzieke vrouw. Reeds bij den eersten oogopslag had zij bespeurd, dat het leven der vrouw slechts aan een zwakken draad hing, en dat zij tegen het groote nieuws thans niet bestand zou zijn. Dus moest zij er zich voorloopig mede tevreden stellen, haar duidelijk hare innige deelneming te doen gevoelen, en haar de zekerheid te geven, dat zij geen gebrek aan hulp zou hebben. Geen geluid liet de zieke hooren, — slechts éénmaal raakte zij, als om voor de troostende en bemoedigende woorden haren dank te betuigen, de hand van mevrouw Eikenhof aan.

Een gedeelte der kinderen was door vriendelijke bureu in huis genomen; alleen het oudste meisje was thuisgebleven, om moeder

op te passen. Maar de kleinste had bij de vreemde menschen zonder ophouden geschreeuwd, totdat men hem weder in de armen zijner moeder gelegd had. En daar bleef hij nu, heel stil, naast de zieke liggen. Zacht en behoedzaam, alsof hij begrip van de zwakte zijner moeder had, streelde hij nu en dan hare gloeiende wangen, en dikwijls lichtte hij zijn hoofdje op en keek hij met zijne blauwe, ernstige oogen zijne moeder een tijdlang strak aan. »Moese! moese!» riep hij dan zachtens op dien roerend smeekenden toon, die ieder, en hoeveel te meer dan zijne moeder, als muziek in de ooren, neen, in het hart klonk!

»Dat kind maakt, dat ik niet aan 't sterven toe kan komen: — het wil er niet van hooren, en ik heb toch geen kracht meer om te blijven leven!» fluisterde de zieke met groote inspanning.

»Maar gij zult uwe krachten weder terugkrijgen, lieve vrouw! ik heb veel geld voor u!» zeide de mevrouw van den Eikenhof, die hoe langer hoe meer de overtuiging kreeg, dat het de zorg was, die als een centenaarslast op het hart der arme vrouw drukte en de kracht en den moed om te leven niet liet terugkeeren. »Gij hebt vrienden,» ging zij bemoedigend voort, »gansch andere, betere nog dan ik; die willen alles doen, opdat gij weder gezond en sterk moogt worden! O, gij zult nog veel vreugde in het leven en van uwe kinderen hebben, — geloof mij!»

Hoe langer hoe grooter werden de oogen der zieke. Wat was er toch? ... kwamen de visioenen der ijelende koortsen terug, — doch waarom waren zij dan nu zoo aangenaam en vriendelijk? — Of was het waarheid, dat mevrouw Eikenhof daar aan haar bed zat en woorden sprak, die haar als een engelenboodschap in de ooren klonken? Zij sloot de oogen, als om zich te bezinnen; maar toen zij ze daarna weder opsloeg, was haar blik helder en sprak er alleen nog een uitdrukking van groote verwondering uit.

»Niet waar, het is of er een wonder met u gebeurd is?» babbelde mevrouw Eikenhof vriendelijk geruststellend voort, »en een wonder is het dan ook! God is zoo goed voor u! Morgen — overmorgen zal ik u alles ver-

tellen; en geloof mij voorloopig nu maar: Aan al uw nood en gebrek en ellende is een einde gekomen, en gij wordt weder gezond, — God wil het!”

Ja, Hij wilde het. Met het bezoek van mevrouw Eikenhof was er een keerpunt ingetreden: de hoop ontwaakte, de kracht en de lust in 't leven keerden terug. Weldra was zij sterk genoeg om het geheele wonder te vernemen en te begrijpen, — namelijk zoo ver de mensch in staat is, de wonderen van Gods goedheid te begrijpen.

»O, als ik er haar mijn dank eens voor kon bewijzen!” Hoe langer hoe dringender werd de begeerte der herstellende, hoe meer zij zich »de gelukkige wending van haren toestand bewust werd, die zij naast God aan mevrouw Eikenhof te danken had. Maar zij had nu eenmaal niets te geven, en kon het toch niet laten, er telkens weder over te practiseeren, totdat zij eindelijk en ten laatste op een gelukkigen inval kwam, — o ja, zij had toch wel *iets!*

Toen Maart den eersten zonnigen dag bracht, kon zij het niet langer uithouden: zij begaf zich op weg naar den »Eikenhof.” Het was geen kleinigheid, maar hare oogen straalden van blijdschap: zij zou het nooit mogelijk geacht hebben, het steile pad nog weer eens op te kunnen gaan, en nu ging het zoo goed: de ademhaling scheen gemakkelijker dan vroeger. Maar menigmaal gleed er een glimlachje over haar gezicht, want zij had ook nog een zeer bijzondere en geheime reden tot blijdschap. Zoo dikwijls als zij dááran dacht, hield zij een klein pakje, dat zij in hare hand droeg, steviger en inniger vast. Zij had heel wat tijd nodig eer zij boven was, en met de verbaasde mevrouw Eikenhof spreken kon.

»Slechts om úwentwille heeft de Heere God mij dat gedaan, tot loon voor al uw vriendelijkheid en uw medelijden! Gij hebt het Hem letterlijk afgedwongen, dat Hij zoo groot van goedertierenheid jegens mij zou zijn!”

»Ach neen! neen!” riep mevrouw Eikenhof afwerend, — want zij wist wel beter, hoe het dien dag gegaan was, en zij kreeg nog telkens een kleur als bloed, wanneer zij er aan terugdacht.

»En nu — och! wanneer ik het mocht doen — ik zou zoo gelukkig zijn!” sprak de weduwe aarzelend en verlegen, terwijl zij met bevende handen aan het kleine pakje peuterde, »een klein aandenken — neen, dat eigenlijk niet, maar een bewijs, hoe ik u van ganscher harte dankbaar ben, en hoe ik u nooit zal vergeten! O, als gij dit van mij wildet aannemen!” smeekte zij. Het was het schilderijtje met de zonderlinge vier woorden: *E e n h a n d v o l z a n d!*

»Zou ik dit van u aannemen? Neen, neen!” riep mevrouw Eikenhof, met een gebaar van schrik het aangeboden geschenk afwijzend; »dat is het liefste wat gij hebt!”

»Juist dáárom zou ik het u zoo gaarne willen geven! O, doe mij dat genoegen — wees zoo vriendelijk en neem het aan!”

Het viel mevrouw Eikenhof moeilijk, dit verzoek in te willigen, — maar wat moest zij doen? Zij zag, dat het de hartewensch der van dankbaarheid overvloeiende vrouw was. »Een hand vol zand, — wat moet ik daar van denken?” vroeg zij peinzend.

»Och, dat was zoo,” begon de weduwe langzaam, zacht en bedaard, alsof zij zich gereed maakte om een bekentenis af te leggen. »Toen mijn man nog gezond was, en wij een goed inkomen hadden, heb ik mij menigmaal — misschien omdat het mij veel te goed ging — om allerlei dingen gekweld en boos gemaakt, die het eigenlijk niet waard waren. Ik dacht destijds, dat ik niet anders kon, en dat deed mijn man verdriet. Ach, ik heb er hem zeker het leven recht zuur mede gemaakt, — nu weet en begrijp ik het! Wanneer ik dan zoo kwaadaardig en driftig was, en alles dadelijk zoo zwaar tilde, alsof er het leven en de zaligheid van afhing, dan heeft hij mij menigmaal het vers uit zijn lievelingslied voor-gezegd:

„Wat is des werelds geld en goed?

Een hand vol zand!

Een bron van kommer voor 't gemoed!”

»Dat hielp, — dan werd ik dadelijk stil, omdat ik mij schaamde. En ik deed ook mijn best om er aan te denken, zoodra een onbeduidend geval mij met onrust en ergernis dreigden te overstelpen. Maar opdat ik het

nu niet vergeten zou, wanneer hij niet meer bij mij was, heeft hij den middelsten regel, die ik bovenal goed leeren moest, voor mij opgeschreven. En altijd wanneer mij, toen ik nu alleen was, de onrustige gedachten overvielen, werden mijne oogen onwillekeurig naar die vier woorden getrokken, en dan was het mij te moede alsof ik hem hoorde zeggen: »O Leentje! Leentje! — *een hand vol zand! Anders niets!* En dáárom wilt gij u zoó kwellen en plagen, en u aan God bezondigen? Hebt gij voor niets gewichtigers te zorgen?» — Zoo heeft het kleine schilderijtje mij moeten bijstaan; en ik geloof, dat ik thans niet meer vergeten zal, wat ik er door geleerd heb. O, als mijn man geweten had, dat het nog eens in 't bezit van mevrouw Eikenhof zou komen, wat zou dat een blijdschap voor hem geweest zijn!" eindigde de vrouw met een vergenoegd glimlachje. Nog eenmaal, bij wijze van afscheid, legde zij er hare hand op, — daarna schoof zij het naar de nieuwe eigenares toe.

Mevrouw Eikenhof had stil naar het eenvoudige verhaal geluisterd, want haar hart was vervuld met ernstige gedachten. Wie weet er niet van mede te spreken, hoe er den mensch dikwijls plotseling een helder licht opgaat, dat een donkere plek in zijn binnenste eensklaps zóó schrill verlicht, dat hij er zelf van schrikt!

»Ja, laat het mij maar behouden, ik wil het gaarne aannemen, ik heb het noodig," zeide zij ernstig. »En zie, hier zal het hangen. Geloof maar, dikwijls genoeg zal ik er naar kijken en er mijne les aan leeren! En laat nu verder alle dankbetuigingen maar rusten," sprak zij, toen de weduwe zich gereed maakte om heen te gaan; »geloof mij vrij: dat schilderijtje daar is meer voor mij waard, dan alles wat ik voor u gedaan heb!"

Toen de maand Mei gekomen was, werden de voorbereidselen voor den tocht naar de nieuwe wereld gemaakt. Geen oogenblik was de weduwe Weinberg in twijfel geweest omtrent hetgeen haar te doen stond. »Aan mij," merkte zij bescheiden op, »kan den ouden oom niets gelegen zijn; maar de kinderen zullen hem genoeg geven: die mogen het hem vergelden!"

En wanneer men ze aanzag, de geheele rij langs, thans goed gekleed en beter gevoed, met blozende wangen en een glans van blijdschap in de oogen, dan kon men het wel aannemen, dat zij voor den eenzamen ouden man een schat konden worden, van veel meer waarde dan de duizenden dollars, die zijn brandkast gevuld, maar zijn hart en zijn leven ledig gelaten hadden.

En toen er weder een paar maanden verloop waren, werd er nogmaals op den Eikenhof een brief uit Amerika bezorgd: een brief vol gejuich en dankbaarheid.

»Ik dank nog alle dagen mijn Vader in den Hemel, dat Hij u dien avond in mijn huis geleid en het mededoogen in uw hart verwekt heeft, zoodat gij een goede engel voor mij werdt!" —

De jonge mevrouw Eikenhof hield diep beschaamd op. »Een mooie engel, die vol toorn en ergernis langs den straatweg liep en over een strenge strafpredikatie peinsde, — die haar mond sloot, toen zij zachtmoedig en liefderijk had moeten troosten, — een mooie engel, die zich op een ruwe en hardvochtige manier aan God en hare naasten bezondigde! En de oorzaak van dat alles? *Een hand vol zand!* Meer niets! Maar het zal voortaan anders worden!"

Mevrouw Eikenhof zeide het; en zij wist weder eens héél goed, wat zij wilde.

H. J. H.

ACHTER DE TRALIES.

Onwillekeurig plooit een glimlach onze lippen, als wij deze gravure beschouwen en daaronder 't opschrift *achter de tralies* lezen.

Ja, zoo achter de tralies te zitten, dat is nog zoo kwaad niet. Straks komt hun vriendelijk jong moedertje ze verlossen. Dan zijn